

سوال

حکمت خداوند از آفرینش حیوانات موزی مانند مار و عقرب و موش چیست، حال آنکه به عنوان غذا مورد استفاده قرار نمی گیرند.

پاسخ مفصل

الحمدلله.

از دو منظر می توان به این پرسش پاسخ گفت: از منظر عام و از منظر خاص. از نظر عام، انسان مسلمان به این ایمان دارد که خداوند حکیم و دانا است و هیچ چیز را بیهوده نیافریده و همه ی کارهایش مبنی بر حکمت است. بنابراین هرگاه حکمت کاری از کارهای الله برای مومن پوشیده ماند به این اصل بازگشته و به پروردگارش گمان بد نمی برد.

اما از جنبه ی خاص، حکمت از آفرینش این مخلوقات، اظهار دقت و ظرافت الله در خلقت و تدبیر اوست، که با وجود این همه مخلوق به همه ی آنان روزی می دهد و همینطور به واسطه ی آن بندگان را می آزماید و به آنان پاداش می دهد و شجاعت بندگان را به واسطه ی آن به نمایش می گذارد و همینطور آنان را از جهت ایمان و یقینشان می آزماید؛ مومن خشنود می شود و تسلیم امر پروردگار می گردد، اما کسی که شک دارد می گوید: خداوند از خلقت این ها چه منظوری داشته؟! همینطور ضعف و ناتوانی انسان را نشان می دهد که چگونه توسط یک مخلوق کمتر از خودش دچار درد و بیماری می شود. از یکی از علما درباره ی حکمت آفرینش مگس پرسیدند؛ گفت: تا خداوند به واسطه ی آن بینی ستمگران را به خاک بمالد! همینطور با وجود حیوانات موزی می توان به منت و لطف خداوند از آفرینش حیوانات مفید پی برد، چنانکه می گویند: اشیاء را با ضد آن می توان شناخت.

از سوی دیگر از نظر پزشکی و به تجربه ثابت شده که بسیاری از واکسن ها و داروهای مفید از سم مارها یا دیگر موجودات سمی استخراج می شود. پاک و منزّه است کسی که در آنچه ظاهرش زیان است سود و فایده قرار داده. از سوی دیگر بسیاری از این حیوانات موزی غذای دیگر حیوانات مفید هستند که باعث ایجاد توازن در طبیعت و اکوسیستم می شود.

در هر صورت مسلمان باید معتقد باشد که همه ی کارهای الله متعال خیر است و در هیچ یک از آفریده های شر محض وجود ندارد بلکه باید از جنبه ی دیگر خیری در آن نهفته باشد حتی اگر بر برخی از انسان ها پنهان بماند، مانند آفرینش ابلیس که سر و اساس شر است، اما در خلقت او حکمت ها و منافی است، از جمله اینکه خداوند به واسطه ی او اهل طاعت را از

اهل معصیت مشخص می‌کند و اهل تلاش را از کم‌کاران و مقصران جدا می‌سازد و در نتیجه اهل بهشت از اهل دوزخ جدا می‌شوند.

از الله سبحانه و تعالی خواهانیم که نیروی ایمان و بصیرت در دین به ما عطا کند، و درود و سلام خداوند بر پیامبر ما محمد باد.